

**Open Monumentenweekend Zutphen op 14 en 15 september 2024:
Verbinding en Gedrukt in Zutphen.**

Zo'n 60 historische gebouwen, ateliers, torens en musea in de hele gemeente Zutphen zetten op deze dagen gratis hun deuren open voor publiek.

Open Monumentendag Zutphen stond dit jaar zowel in het teken van Gedrukt in Zutphen als het Europese thema: Verbinding.

Verbinding

Aan het thema 'Verbinding' is op heel diverse manieren inhoud gegeven. In letterlijke zin door o.a. in samenwerking met Museum Transit Oost, Winterswijk op Open Monumentenzondag een Historische GTW bus tussen het s-Gravenhof en het NS Station Zutphen te laten rijden. Veel bezoekers stapten in de bus en namen bij het NS-station vervolgens deel aan de georganiseerde rondleidingen rondom dit Rijksmonument. Het station behoort tot de topmonumenten in Nederland periode 1940-1958.

Er was een continue stroom van bezoekers; in het Erfgoedcentrum Zutphen om de Berkelkaart - kaart van de Verbindende rivier - of het archiefdepot te bekijken; bezoekers klommen massaal de Berkelpoort op; de poort die begin 1300 de Nieuwstad verbond met de rest van Zutphen.

In overdrachtelijke zin stond Verbinding centraal in de wijk Nieuwstad en meer specifiek in het deel met van oudsher de naam 'Klein Vaticaan'. De Pastorie - aangewezen als monument van het jaar – krijgt na restauratie niet alleen een woonfunctie maar zal ook een verbindende functie krijgen door ruimtes beschikbaar te stellen voor andere maatschappelijk betrokken partijen, waardoor er meerdere pastors, meerdere hoeders ontstaan die gezamenlijk zorgen voor een leefbare wijk vol met duurzame en sociale verbindende initiatieven. Binnen Klein Vaticaan waren voor het eerst ook de oude voormalige scholen opengesteld (o.a. St. Annaschool) maar ook de Elisabethkapel en uiteraard de St. Janskerk.

Gedrukt in Zutphen

Aan het thema 'Gedrukt in Zutphen' is o.a. uitvoering gegeven door een wandeling met uitgebreide toelichting te organiseren langs locaties die van belang zijn geweest voor de rijke 'drukkerij-historie' in onze stad.

Monument van het Jaar

Zoals hiervoor al vermeld is op voorspraak van de Stichting Open Monumentencommissie Zutphen en in overleg met gemeente Zutphen de Pastorie in Klein Vaticaan uitgeroepen tot Monument van het jaar 2024. Een jaarlijkse benoeming van een Monument geldt als een soort bemoediging, vaak en ook in dit geval onderweg naar een totale restauratie. In dit geval gaat het om een groot project van gebouw en tuin. Als Open Monumentenstichting en gemeente willen wij eigenaren aanmoedigen en onze waardering uitspreken voor het lef en doorzettingsvermogen om als particuliere bezitters een (verbindend) monumentaal gebouw als dit voor de toekomst te kunnen bewaren. De benoeming en het meedoen aan Open Monumentendag zet een grote

bezoekersstroom in gang overigens niet alleen bij dit gebouw maar het gaf direct ook een impuls aan bezoekersaantallen bij andere monumenten in deze wijk; waaronder Elisabethkapel, St. Anna School en de Kruittoren.

Overige activiteiten

Ook elders in Zutphen was het zeer druk met bezoek aan Open Monumentendag. Zo kreeg schaapskudde de Belhamel - Monument van het Jaar 2023 - zelfs meer bezoekers dan vorig jaar, iets wat door de stichting en haar herders – toch de Pastors van schaapskudde De Belhamel en de Pastorie in de Nieuwstad is daarom figuurlijk gezien ook een waardige opvolger als Monument van het Jaar - zeer werd gewaardeerd.

Museum boer Kip in de Hoven kreeg veel bezoekers, veelal jonge die geheel in stijl met het thema Verbinding met de paardentram voor de Kidsactiviteit over de verbindende Oude IJsselbrug naar de Hoven werden gereden!

Op zaterdag gaven de Dweilorkesten als vanouds in de stad extra sfeer en gezelligheid. Op zondag zorgden naast diverse koren en de mini-voorstellingen van toneelgroep de DrogeNappers, het Ambacht & Innovatie festival voor veel reuring in de binnenstad.

De Ridders van Gelre presenteerden in de Witte Vleugel naast het Oude Stadhuis – beoogd pand als Gelders Museum – hun nieuwste stripboek en tevens was daarmee Open Monumentendag Zutphen ook extra aanwezig in de radio-uitzending van Omroep Gelderland.

Op zaterdag kwam gedeputeerde Erfgoed van de provincie Gelderland, de heer Peter Drenth zijn waarderende belangstelling voor de deelnemers aan Open Monumentendag tonen.

De georganiseerde rondleidingen in Huize de Munt en in Dat Maegdenhuijs waren volledig volgeboekt. De aandacht die de landschapstuin de Overtuin in Warnsveld door middel van een boekenstand had gegeven aan het thema gedrukt in Zutphen -uitgeverij Terra was een aantal jaren gevestigd in het aan de Overtuin grenzende monument Welgelegen- bracht veel bezoekers op de been die daarna vaak ook de andere openstellingen in dorp en buitengebied van Warnsveld een bezoek brachten.

Naast stands van sponsors stonden ook vrijwilligers van de Historische Vereniging Zutphen wederom met een boekenstand waarin tweedehands boeken, zelfs antiquarische, over Zutphen en Warnsveld te koop waren in de hal van het nieuwe gemeentehuis.

Samenvattend, kunnen we terugkijken op een echt topweekend met bijzonder veel activiteiten, waarbij wij als stichting in eerste plaats dank willen uitspreken aan alle monumenteneigenaren en gebruikers die hun monument open stellen, de meer dan 100 vrijwilligers vanuit allerlei comités, sponsors, samenwerkingspartners als het Wijnhuisfonds - waarmee wij ook de Paltsprijsuitreiking dit weekend mochten organiseren -, gemeentelijke monumentenafdeling, stadsgidsen, Erfgoedcentrum Zutphen, Musea Zutphen, Stichting Toegang en Historische Vereniging Zutphen voor hun medewerking om dit weekendprogramma tot stand te kunnen brengen. Het was een succes en wij spreken de ambitie uit en doen een oproep om binnen een paar jaar te streven naar de openstelling van minimaal zo'n 100 Monumenten in de gemeente Zutphen die voor zoveel mogelijk bezoekers volledig toegankelijk zijn!

[Deelnemers Open Monumentendagen 2024](#)

Nieuwe stadhuis, Schaapskudde De Belhamel, Walburgiskerk, Librije en toren, Musea Zutphen, Dat Maegdenhuis, Brandewijnstokerij v/h Mispelblom, De Bleek, Gerechtsgebouw Zutphen, Dat Bolwerck, Vrijmetselaarsloge Karel van Zweden, Seinhuis Zutphen, De Wildeman, Museumwinkel het Snoepje, Brandkas van Henny, De Munt, Luxor theater2, Wijnhuistoren, Driekant Ambachtscentrum, Burgerzaal, Atelier 't Pakhuys, Graafschapsloge, Marspoort Galerie, antiquariaat Sigma, Museum Boer Kip,

De Kijkdoos, Teken VOF, Regionaal Archief Zutphen, Atelier Danielle en Kim van IJzendoorn Goudsmid, Broederenkerk, Groote of Oranje Sociëteit, Berkelpoort, Stichting Barbaros Moskee, Elisabeth Kapel, Kunstkamer de Grutmolen, Sint Jan de Doper, Sareptahof, Rolschaatsen in de Buitensociëteit, Driekant Broodcafé, Het Koelhuis, Museumhaven Zutphen, Het Brugschip, Kunstlokalen, Atelier H.F. Dijkhoff, Atelier M. Verbeek, Sculptuurhuis De Egge, Het Dagelijks Bestaan, Joodse Begraafplaats, Martinuskerk, Huis Welgelegen, De Overtuin, Molen Nooit Gedacht, Museum de Opkamer, Huis 't Velde, Boerderij Klein-Graffel, 't Waliën, Warkense Molen, Beeldentuin H. Smeerdijk, atelier Marianne Kraster.

Toonkunst Plus Zutphen, De IJsselzangers, Fermata, Accordeonvereniging Amady, blokfluitensemble Arabesk, Vertellerscollectief Zutphen, Popkoor Swingfun, Capella Calluna, Getijdenkoor St. Jan, Danza, La Lauzeta, Popkoor In Between, Theatergroep De Drogenappers, Poppentheater de Kiekkast.

Stichting Comité Open Monumentendag Zutphen bedankt alle deelnemers en vrijwilligers en zeker ook al die duizenden bezoekers die genoten van wat erfgoed te bieden heeft. Graag tot volgend jaar!